

Садовенко С.Г.

аспірантка,

Науковий керівник: Локарєва Г.В.

*доктор педагогічних наук, професор,
Запорізький національний університет*

ОРГАНІЗАЦІЙНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ ТА РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТЕХНІЧНИХ КОЛЕДЖІВ

Проблема розвитку психолого-педагогічної компетентності викладача технічного коледжу стає надзвичайно актуальною в умовах комплексного реформування всього освітнього простору України. В червні 2019 року був підписаний закон Про фахову передвищу освіту, який визначає місце, значення та статус коледжів на сучасному етапі освіти. Велика увага в новому законі приділяється питанню забезпечення якості фахової передвищої освіти. Як одна з умов цього процесу є визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних (науково-педагогічних) працівників та безперервний професійний розвиток персоналу [1]. Тому навчально-методична, науково-методична робота в коледжі повинна бути організована таким чином, щоб забезпечувати можливість для постійного розвитку психолого-педагогічних компетентностей викладача, його професійного зростання та самовдосконалення.

Однією з пріоритетних цілей вдосконалення системи системи підвищення кваліфікації педагогів є принцип доступності методично-освітніх послуг та орієнтація на індивідуальні потреби кожного викладача. Серед шляхів вирішення поставлених завдань, на думку В.В.Олійника, доцільно вважати повномасштабне впровадження в процес підвищення кваліфікації педагогічних працівників сучасних комп'ютерних технологій навчання [2, с. 363].

Сучасна освіта має потребу у забезпеченні високої якості освітніх результатів за рахунок пошуку внутрішніх резервів самої системи, передусім використання інноваційних технологій. Виключна роль у вирішенні цих задач належить викладачам та їх рівню психолого-

педагогічної компетентності. Як вважає Мухамедина Є.Ж., професійний розвиток педагога – це безперервний процес і результат свідомого, якісного перетворення себе як суб'єкта професійно-педагогічної діяльності та становлення професійного потенціалу [3, с. 217].

Все це неможливо без врахування реалій сьогодення, а саме інформатизації суспільства, сфер науки та освіти. В цьому контексті забезпечення взаємодії між учасниками освітнього процесу – викладачами, методистами, членами адміністрації є однією з головних задач. Існує чимало прикладів щодо вирішення цієї проблеми, але ми вважаємо, що використання сайту-навігатора та сайту-портфолію може бути тією організаційно-педагогічною умовою, що зробить роботу і методиста, і викладача більш ефективною. Розглянемо на конкретних прикладах сфери застосування такої форми роботи.

В освітянському інтернет-середовищі останнім часом набули популярності різноманітні навчальні курси, що знайомлять слухачів із сучасними формами роботи з електронними ресурсами, їх застосуванням в подальшій педагогічній діяльності. Вже декілька років працює в цій сфері Антоніна Букач [4], пропонуючи для всіх бажаючих безкоштовні курси щодо вивчення можливостей Google-сервісів. Програма курсів доволі складна та насичена, вимагає багато часу, уваги та зосередження і не всі з тих, хто зареєструвався на курси, їх успішно закінчують. Проте результат виправдовує кількість витрачених зусиль, оскільки сфера застосування набутих знань та вмінь величезна. Звичайно, було б дуже добре, якби всі викладачі, які тільки починають свою педагогічну діяльність, мали б сертифікат про закінчення аналогічних курсів. Проте навіть якщо таких знань ще нема, можна рекомендувати вивчення роботи певних форм, конкретних прийомів, для чого провести відповідні тренінги або вебіари. В квітні 2019 року на базі Індустріального коледжу ДВНЗ УДХТУ було проведено обласний вебінар, присвячений використанню Google-сервісів в організаційній, освітній, науково-методичній роботі педагогічних працівників коледжу. Спікери презентували власний досвід застосування різноманітних форм, програм, засобів в своїй роботі. Високий рівень проведення заходу та актуальність проблеми мали наслідком проведення аналогічного вебінару спікерами коледжу в Кривому Розі, для колег з Івано-Франківської області, для

онлайн-участі в педагогічній конференції в місті Нікополь. На вересень 2019 року вже заплановано проведення онлайн-вебінарів для педагогічних працівників коледжів та технікумів з інших регіонів України. Ці факти говорять про те, що неможливо організувати якісну науково-методичну роботу в коледжі, не враховуючи реалій та вимог сьогодення. Тому одним з найзручніших прийомів для оптимізації науково-методичної роботи в коледжі є створення сайту-навігатора або сайту-портфоліо, який може виконувати функцію віртуального методичного кабінету, систематизувати результати роботи, зробити інформацію доступною та зручною, забезпечуватиме зворотній зв'язок.

Для створення сайту-навігатора необхідно мати електронну пошту Gmail, оскільки сайт створюється через власний аккаунт Gmail на Google-диску. Ця послуга є безкоштовною, не вимагає в подальшому оплати за користування сервером, тому цілком доступна. Є цікаві дослідження науковців та викладачів-практиків щодо переваг та недоліків таких сайтів, але ми вважаємо, що для тієї ролі, яку сайт повинен відігравати, його технічних можливостей достатньо. На прикладі сайту-навігатора «Методична робота» ознайомимось з його основними розділами та системою роботи з ним.

Кількість сторінок на сайті-навігаторі необмежена, тому адміністратор сам визначає їх необхідну кількість. Наприклад, сторінки можуть бути такими: «Головна», «Календар», «Увага!», «Атестація педагогічних працівників», «Підвищення кваліфікації», «Школа педагогічної майстерності», «Нормативні документи», «Наші здобутки», «Методична консультація» тощо. На наш погляд, дуже багато часу, зусиль, паперів можна зекономити, якщо покласти на такі сайти частину організаційної роботи. Наприклад, на сторінці «Увага!» ми розміщуємо оголошення, якесь термінове повідомлення. Сторінка «Нормативні документи» знайомить з діючими положеннями коледжу з використанням різних шрифтів, фону, оформлення. Сторінка семінару «Школа педагогічної майстерності» демонструє нам орієнтовну тематику засідань, поради початкуючим викладачам. На сторінці «Наші здобутки» публікуються вітання колегам стосовно їх професійних успіхів, фото-звіти з цікавих освітніх заходів в нашому закладі. Цю сторінку можна дещо розширити, додаючи, наприклад, зображення значущих сертифікатів, грамот

викладачів, які демонструють науково-методичну активність колективу. Тобто кожна сторінка сайту містить необхідну інформацію з певної сфери діяльності викладача та забезпечує поінформованість стосовно вимог до його роботи, дозволяє планувати своє підвищення кваліфікації і роботу взагалі, інформує про майбутні заходи та події в колективі. Дуже цінною є можливість зворотного зв'язку: за необхідності молодий за досвідом викладач може поставити питання методисту та отримати на нього кваліфіковану відповідь.

Дуже корисною є функція «копіювати посилання на опублікований сайт», яка дозволить додавати підписчиків на сайт. Коли відкривається комусь доступ на сайт-портфоліо або сайт-навігатор, адміністратор визначає, які дії ця особа може застосовувати на його сайті: тільки перегляд або перегляд з редагуванням.

Використання сайту-навігатора в методичній роботі коледжу має багато переваг перед традиційними формами. Безумовно, використання інтернет-сайтів взагалі в організації роботи освітнього закладу вже давно не є новиною. Існують багато цікавих досліджень стосовно сфери застосування, ефективності, перспективності використання в подальшому щодо таких засобів. Проте не кожний методист може дозволити собі утримувати власний сайт, а використання офіційного сайту, скажімо, коледжу в таких цілях не дуже зручно, функціонально і взагалі доцільно. По-перше, багато інформації стосовно науково-методичної роботи не розраховано на загальний доступ та широке користування. Сайт-навігатор дозволяє окреслити коло колег, які будуть мати доступ до цього сайту, будь-хто сторонній не має змоги зайти на такий сайт або використовувати якимось чином викладену там інформацію. Дуже важливою є можливість систематизувати накопичений досвід науково-методичної роботи в коледжі та постійно оновлювати його наповнення, корегувати структуру, зміст сайту, додавати нові розділи тощо в залежності від освітніх та професійних потреб. Такий сайт гнучкий у застосуванні, його легко можна переформатувати, щось видалити або додати. Другою суттєвою перевагою сайту-навігатора є можливість зворотного зв'язку з колегами та адміністрацією, що сприяє формуванню конструктивного педагогічного діалогу. Особливо це важливо в роботі з викладачами, чия

педагогічна діяльність тільки починається і потребує пильної уваги з боку методиста. Тому однією з організаційно-педагогічних умов підготовки та розвитку психолого-педагогічної компетентності викладачів спеціальних дисциплін технічних коледжів є, на наш погляд, використання сайту-навігатора, що присвячений методичній роботі, який буде виконувати додаткову інформаційну, організаційну функції, надавати можливість індивідуальної консультаційної допомоги on-line.

Список використаних джерел:

1. Закон України Про фахову передвищу освіту // Розділ IV (п.6): Забезпечення якості фахової передвищої освіти.
2. Олійник В.В. Наукові основи управління підвищенням кваліфікації педагогічних працівників профтехосвіти. – Київ, 2003. – 594 с.
3. Мухамедина Э.Ж. Организационно-педагогические условия подготовки преподавателей военных вузов к профессиональной деятельности // Вестник Оренбургского Государственного университета. – 2015. – № 11(186). – 217 с.
4. URL: <https://www.youtube.com/channel>